

Biežāk uzdotie jautājumi un atbildes

Par pārredzamības prasību¹

Jautājums:

Kādos gadījumos atbalsta sniedzējam ir jāpublicē informācija?

Atbilde:

Informāciju jāpublicē gadījumos, kad atbalsta programma (piemēram, attiecīgais likums, vai Ministru kabineta noteikumi) vai *ad hoc* atbalsts (piemēram, Ministru kabineta rīkojums, Eiropas Komisijas lēmums) nosaka šādas prasības izpildi un komercdarbības atbalsts attiecīgās atbalsta programmas vai *ad hoc* atbalsta ietvaros tiek sniegts saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. pantu vai vienu no šādiem Eiropas Komisijas dokumentiem komercdarbības atbalsta jomā:

- Komisijas 2014. gada 17. jūnija Regula (ES) Nr. 651/2014, ar ko noteiktas atbalsta kategorijas atzīst par saderīgām ar iekšējo tirgu, piemērojot Līguma 107. un 108. pantu,
- Komisijas 2022.gada 14.decembra Regula (ES) Nr.2022/2472, ar kuru, piemērojot Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. pantu, dažu kategoriju atbalstu lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarē un lauku apvidos atzīst par saderīgu ar iekšējo tirgu,
- Komisijas 2022. gada 14. decembra Regula (ES) Nr. 2022/2473, ar kuru, piemērojot Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. pantu, dažu kategoriju atbalstu uzņēmumiem, kas nodarbojas ar zvejas un akvakultūras produktu ražošanu, apstrādi un tirdzniecību, atzīst par saderīgu ar iekšējo tirgu,
- EK paziņojums “Reģionālā valsts atbalsta pamatnostādnes” (2021/C 153/01),
- EK paziņojums “Pamatnostādnes par valsts atbalstu klimata, vides aizsardzības un enerģētikas pasākumiem (2022)”,
- EK paziņojums “Pamatnostādnes par valsts atbalstu lidostām un aviokompānijām” (2014/C 99/03),
- EK paziņojums “Pamatnostādnes par valsts atbalstu grūtībās nonākušu nefinanšu uzņēmumu glābšanai un pārstrukturēšanai” (2014/C 249/01),
- EK paziņojums “Pētniecībai, izstrādei un inovācijai piešķiramā valsts atbalsta nostādnes” (2022/C 414/01),
- EK paziņojums “Pamatnostādnes par valsts atbalstu, lai veicinātu riska finansējuma ieguldījumus” (2021/C 508/01),
- ES pamatnostādnes valsts atbalsta noteikumu piemērošanai attiecībā uz platjoslas tīklu ātru izvēršanu (2023/C 36/01),
- EK paziņojums par valsts atbalstu filmām un citiem audiovizuālajiem darbiem (2013/C 332/01),
- EK paziņojums “Pamatnostādnes par valsts atbalstu lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarē un lauku apvidos” (2022/C 485/01),
- EK "Pamatnostādnes par valsts atbalstu zvejniecības un akvakultūras nozarē" (2023/C 107/01),
- Līguma par Eiropas Savienības darbību 93. un 107. panta,
- EK paziņojums “Pagaidu regulējums valsts atbalsta pasākumiem, ar ko atbalsta ekonomiku pašreizējā Covid19 uzliesmojuma situācijā”,

¹ Papildus šajā dokumentā sniegtajiem skaidrojumiem lūdzam skatīt arī Komisijas dienestu 2024.gada 18.novembra darba dokumentu "Informācijas reģistrēšana valsts atbalsta piešķirumu pārredzamības modulī" (pieejams visās dalībvalstu valodās sistēmā (atbalsta sniedzējiem) sadaļā “Dokumentācija”).

- EK paziņojums “Krīzes un pārkārtošanās pagaidu regulējums valsts atbalsta pasākumiem, ar ko atbalsta ekonomiku pēc Krievijas agresijas pret Ukrainu” (2023/C 101/03),
- EK paziņojums “Kritēriji, pēc kuriem analizē saderīgumu ar iekšējo tirgu valsts atbalstam ar mērķi sekmēt svarīgu projektu īstenošanu visas Eiropas interesēs” (2021/C 528/02),
- EK paziņojums “Regulējums valsts atbalsta pasākumiem, ar ko atbalsta tīras rūpniecības kursu (Tīras rūpniecības kursa valsts atbalsta regulējums)” (C/2025/3602).

Jautājums:

Kur atbalsta sniedzējam ir jāpublicē informācija par piešķirto komercdarbības atbalstu?

Atbilde:

Informāciju par piešķirto komercdarbības atbalstu jāpublicē, izmantojot Eiropas Komisijas pārziņā esošo elektronisko sistēmu *Transparency Award Module* (turpmāk – sistēma), kuru var izmantot tikai Ministru kabineta 2016. gada 21. jūnija noteikumos Nr. 386 “Kārtība, kādā publicē informāciju par sniegto komercdarbības atbalstu” (turpmāk – MK noteikumi Nr.386) noteiktajā kārtībā autorizētie valsts vai pašvaldības institūciju ierēdņi vai darbinieki, vai šo institūciju pilnvarotas juridiskas personas pārstāvji. Piekļuve sistēmai tiek īstenota, izmantojot šādu tīmekļa vietnes adresi: <https://webgate.ec.europa.eu/competition/transparency/>

Jautājums:

Kādi ir informācijas publicēšanas termiņi?

Atbilde:

Informāciju sistēmā jāpublicē atbilstoši MK noteikumu Nr.386 12. punktā noteiktajai kārtībai, kas nosaka, ka **informāciju par katru piešķirto individuālo atbalstu sistēmā publicē triju mēnešu laikā pēc attiecīgā individuālā atbalsta piešķiršanas brīža**. Savukārt, MK noteikumu Nr. 386 13. punkts nosaka, ka, ja komercdarbības atbalstu piešķir **nodokļu atvieglojumu veidā un atbalsta programmā atbalsta sniedzējs nav noteikts**, informāciju par katru piešķirto individuālo atbalstu sistēmā **publicē Valsts ieņēmumu dienests ne vēlāk kā gada laikā** no dienas, kad konkrētajai komercsabiedrībai ir jāiesniedz nodokļu deklarācija.

Jautājums:

Kur būs pieejama publicētā informācija par piešķirtajiem komercdarbības atbalstiem?

Atbilde:

Pēc informācijas ievades sistēmā pabeigšanas, tā būs publicēta Eiropas Komisijas tīmekļa vietnē, kas ir pieejama jebkuram interesentam šeit: <https://webgate.ec.europa.eu/competition/transparency/public/search/home/>

Situācija:

Komercedarbības atbalstu konkrētam atbalsta saņēmējam piešķir 2 atbalsta sniedzēji (piemēram, pašvaldība un Centrālā finanšu un līgumu aģentūra) vienam un tam pašam atbalsta saņēmēja projektam.

1. atbalsta sniedzējs atbalstu piešķirīs 01.07.2024. 30 000 euro apmērā un
2. atbalsta sniedzējs atbalstu piešķirīs 01.10.2024. 90 000 euro apmērā.

Jautājums par situāciju:

Kuram no atbalsta sniedzējiem ir jāpublicē informāciju sistēmā?

Atbilde:

Informāciju sistēmā publicē tas atbalsta sniedzējs, kas attiecīgajā atbalsta programmā ir noteikts par atbildīgo par informācijas publicēšanu.

Gadījumos, ja atbalsta sniedzējs (vai atbildīgais par pārredzamības prasību) atbalsta programmā nav noteikts vai atbalsti piešķirti dažādu atbalsta programmu ietvaros un vairāku atbalsta sniedzēju atbalsti piešķirti **vienam atbalsta saņēmējam, vienām un tām pašām attiecināmajām izmaksām, vienam un tam pašam mērķim attiecīgā atbalsta projekta ietvaros un:**

- **ar vienu atbalsta piešķiršanas lēmumu** (kas aptvertu abu atbalsta sniedzēju piešķirtos atbalstus) – informāciju sistēmā **jāpublicē tam atbalsta sniedzējam, kurš pieņēmis kopējo atbalsta piešķiršanas lēmumu;**
- **ar vairākiem atbalsta piešķiršanas lēmumiem** (katrs atbalsta sniedzējs pieņem savu lēmumu) – informāciju sistēmā par kopējo piešķirto atbalstu **jāpublicē tam atbalsta sniedzējam, kurš, piešķirot komercedarbības atbalstu, pārsniegtu pārredzamības prasības sliekšni 100 000 EUR²** – aprakstītajā situācijā – 2. atbalsta sniedzējam.

Gadījumos, ja atbalsti piešķirti dažādu atbalsta programmu ietvaros (piem., atbalsts tiek sniegts kā reģionālais atbalsts vienas atbalsta programmas ietvaros un kā de minimis atbalsts aizdevumu veidā otras atbalsta programmas ietvaros) un tikai vienā no tām ir noteikts atbildīgais par pārredzamības prasību (reģionālā atbalsta programmas gadījumā, jo de minimis atbalsta programma nav paredzēta pārredzamības prasības ievērošana³) un vairāku atbalsta sniedzēju atbalsti piešķirti **vienam atbalsta saņēmējam, vienām un tām pašām attiecināmajām izmaksām, vienam un tam pašam mērķim attiecīgā atbalsta projekta ietvaros un:**

- **ar vienu atbalsta piešķiršanas lēmumu** (kas aptvertu abu atbalsta sniedzēju piešķirtos atbalstus) – informāciju sistēmā **jāpublicē tam atbalsta sniedzējam, kurš atbalsta programmā ir noteikts kā atbildīgais par pārredzamības prasības izpildi;**
- **ar vairākiem atbalsta piešķiršanas lēmumiem** (katrs atbalsta sniedzējs pieņem savu lēmumu) – savstarpējas informācijas apmaiņas ietvaros, pamatojoties uz labas pārvaldības principu, informāciju sistēmā **jāpublicē par katru piešķirto**

² EUR 10 000 gadījumos, kad atbalsts sniegts lauksaimniecības, mežsaimniecības nozarē un akvakultūras sektora gadījumā

³ NB! Uz de minimis atbalstu neattiecas pārredzamības prasība, taču gadījumos, ja de minimis atbalsts tiek piešķirts vienam atbalsta saņēmējam, vienām un tām pašām attiecināmajām izmaksām, vienam un tam pašam mērķim attiecīgā atbalsta projekta ietvaros, kuram ir piešķirts tāds komercedarbības atbalsts, uz kuru attiecas pārredzamības prasība (papildus skat., atbildi uz jautājumu “*Kādos gadījumos atbalsta sniedzējam ir jāpublicē informācija?*”), kumulējot šos atbalstus, tas zaudē savu de minimis būtību attiecīgās pārredzamības vajadzībām. Tādā veidā de minimis atbalsts būtu jāpublicē kopā ar attiecīgo komercedarbības atbalstu, uz kuru attiecas pārredzamības prasības izpilde.

atbalstu, kas kopā pārsniedz pārredzamības prasības sliekšni, tam atbalsta sniedzējam, kurš atbalsta programmā ir noteikts kā atbildīgais par pārredzamības prasības izpildi.

Jautājums par situāciju:

Kāda summa ir jāpublicē sistēmā aprakstītajā situācijā? 30 000 euro, 90 000 euro, vai šo atbalstu summa?

Atbilde:

Ja komercdarbības atbalsts piešķirts vienam atbalsta saņēmējam, vienām un tām pašām attiecināmajām izmaksām, vienam un tam pašam mērķim attiecīgā atbalsta projekta ietvaros, tad publicē kopējo atbalsta summu, proti, 120 000 euro, veicot vienu datu ievadi sistēmā, vai attiecīgi 30 000 euro un 90 000 euro – divās atsevišķajās datu ievadēs.

Jautājums par situāciju:

Kāds ir atbalsta piešķiršanas datums, kas jāpublicē aprakstītajā situācijā? 01.07.2024. vai 01.10.2024.?

Atbilde:

Par atbalsta piešķiršanas datumu uzskatāms ir gan 01.07.2024., gan 01.10.2024., bet brīdis, no kura sākas termiņš pārredzamības prasības izpildei un kuru jānorāda sistēmā aprakstītajā gadījumā, būs 01.10.2024., jo ar šo brīdi tiek pārsniegts pārredzamības prasības sliekšnis, saskaitot abus atbalstus kopā.

Jautājums par situāciju:

Kāds ir vēlākais iespējamais termiņš, kad aprakstītajā situācijā informācija ir jāpublicē? 01.10.2024. vai 01.01.2025., vai 01.04.2025.?

Atbilde:

Atbilstoši MK noteikumu Nr.386 12. punktā noteiktajai kārtībai, vēlākais iespējamais termiņš aprakstītajā hipotētiskajā situācijā ir 01.01.2025.

Jautājums:

Kāds ir vēlākais iespējamais termiņš, kad būtu jāpublicē informācija, ja informācija par konkrētu atbalsta summu uz atbalsta piešķiršanas brīdi nav precīzi nosakāma, jo, piemēram, atbalsts tiek piešķirts nodokļu atvieglojuma veidā, kuru apmērs ir atkarīgs no objektīviem mainīgajiem apstākļiem un par attiecīgo atbalsta piešķiršanu netiek pieņemts atsevišķs lēmums?

Atbilde:

Ja atbalsts tiek piešķirts vairākos maksājumos un atbalsta summa sākotnēji nav precīzi nosakāma, tad sistēmā jāpublicē informācija MK noteikumu Nr. 386 12. punktā noteiktajā termiņā pēc tam, kad atbalsta summa kļūva zināma, piešķirta un tā pārsniedza pārredzamības prasības sliekšni. Vienlaikus vēršam uzmanību, ka gadījumos, ja atbalsta summas var precīzi aplēst sākotnēji, jeb *ex ante*, tās ir jādiskontē un jāpublicē, jo īpaši tad, ja ir noteikta maksimālā atbalsta summa, ko var piešķirt, kas attiecīgi arī būtu uzskatāma par aplēsi.

Jautājums:

Ja vienas atbalsta programmas ietvaros vienam atbalsta saņēmējam atbalstīti dažādi projekti ar dažādām attiecināmajām izmaksām, tad summas neskaita kopā?

Atbilde:

Jā, šajā gadījumā atbalsta summas neskaita kopā. Taču vienlaikus jāievēro pamatprincips, ka nav pieļaujama mākslīga komercdarbības atbalstu sadalīšana pa saistītajiem projektiem ar vienām un tām pašām attiecināmajām izmaksām, lai izvairītos no pārredzamības prasības izpildes.

Jautājums:

Vai ir jāveic papildus informācijas publicēšana, ja pēc informācijas publicēšanas par jau piešķirto atbalstu tam pašam atbalsta saņēmējam tiek piešķirts papildus atbalsts tām pašām attiecināmajām izmaksām projekta ietvaros par summu, kas nepārsniedz 100 000 euro?

Atbilde:

Jā, šajā gadījumā ir jāveic informācijas publicēšana sistēmā, jo katrs papildus komercdarbības atbalsts, kas tiek piešķirts, summējās ar jau iepriekš piešķirto atbalstu un attiecīgi automātiski pārsniedz pārredzamības prasības sliekšni informācijas publicēšanas pienākuma izpildei.

Jautājums:

Vai informāciju sistēmā ir jāpublicē 3 mēnešu vai 6 mēnešu laikā pēc atbalsta sniegšanas brīža?

Atbilde:

6 mēnešu prasība izriet no Eiropas Komisijas dokumentiem komercdarbības atbalsta jomā un nacionālajā normatīvajā aktā (MK noteikumu Nr. 386 12. punkts), kas ir saistošs visām institūcijām, ir noteikts konkrēts termiņš, līdz kuram pārredzamības prasība ir izpildāma, proti, triju mēnešu laikā pēc attiecīgā individuālā atbalsta piešķiršanas brīža. Attiecīgi atbalsta sniedzējiem ir jāievēro nacionāli noteiktais termiņš – MK noteikumu Nr. 386 12. punktā noteiktais termiņš.

Jautājums:

Vai atbalsta sniedzējs pārredzamības prasības izpildes kontekstā ir iestāde, kas atbildīga par pasākuma (atbalsta programmas vai *ad-hoc* atbalsta) izstrādi (piemēram, nozares ministrija), vai iestāde, kas faktiski izvērtē atbalsta pretendenta un projekta iesnieguma atbilstību atbalsta programmas vai *ad hoc* atbalsta piešķiršanas nosacījumiem un pieņem lēmumu par atbalsta piešķiršanu (piemēram, Centrālā finanšu un līgumu aģentūra)?

Atbilde:

Katrā atbalsta programmā ir noteikta iestāde, kas ir atbildīga par pārredzamības prasības izpildi, parasti tā ir iestāde, kas faktiski izvērtē atbalsta pretendenta un projekta iesnieguma atbilstību atbalsta programmas vai *ad-hoc* atbalsta piešķiršanas nosacījumiem un pieņem lēmumu par atbalsta piešķiršanu.

Atbalsta nodokļu atbrīvojumu veidā piešķiršanas gadījumos, kad atbalsta sniedzējs atbalsta programmā nav noteikts, atbildīgā iestāde ir Valsts ieņēmumu dienests (pēc šobrīd (18.08.2025.) Finanšu ministrijas rīcībā esošās informācijas, šādu atbalsta programmu, kad atbalsta sniedzējs atbalsta programmā nav noteikts, Latvijā nav).

Jautājums:

Vai par atbalsts sniedzēju pārredzamības prasības izpildes kontekstā var būt tāds subjekts, kas nav publiska persona?

Atbilde:

Par pārredzamības prasības izpildi atbildīgais subjekts var būt jebkura valsts vai pašvaldības institūcija vai šo institūciju pilnvarota juridiska persona, kas par tādu ir noteikta attiecīgajā atbalsta programmā.

Jautājums:

Gadījumos, kad sākotnējā atbalsta programmā, kurai ir piešķirts valsts atbalsta lietas numurs SA.XXXXXX, ir veikti grozījumi, kuriem ir piešķirts jauns valsts atbalsta lietas numurs SA.YYYYYY, kāds valsts atbalsta lietas numurs būtu jāizmanto, veicot datu ievadi pārredzamības sistēmā? Sākotnējās atbalsta programmas valsts atbalsta lietas numurs SA.XXXXXX vai grozītās atbalsta programmas valsts atbalsta lietas numurs SA.YYYYYY?

Atbilde:

Gadījumā, kad atbalsta programmā ir veikti grozījumi, kuriem tiek piešķirts savs valsts atbalsta lietas numurs, veicot datu ievadi pārredzamības sistēmā, ir jāizmanto tas valsts atbalsta lietas numurs, kas ir aktuāls uz attiecīgā atbalsta, par kuru tiek veikta datu publicēšana, piešķiršanas brīdi. Proti, ja, piemēram, komercdarbības atbalsts EUR 500 000 apmērā (vai EUR 100 000 atkarībā no atbalsta programmas nosacījumiem) tika piešķirts atbalsta programmas SA.XXXXXX darbības laikā, taču, ievērojot pārredzamības prasības izpildes termiņu, tā publicēšana tiek veikta atbalsta programmas SA.YYYYYY darbības laikā, jāizmanto atbalsta programmas SA.XXXXXX valsts atbalsta lietas numurs atbalsta publicēšanai, jo komercdarbības atbalsta piešķiršana (piemēram, lēmuma pieņemšana) notika atbalsta programmas SA.XXXXXX darbības laikā. Savukārt, ja komercdarbības atbalsts piešķirts (piemēram, lēmums pieņemts) atbalsta programmas SA.YYYYYY darbības laikā, tad jāizmanto atbalsta programmas SA.YYYYYY valsts atbalsta lietas numurs.

NB! Pārredzamības prasības nolūkos vienmēr ir jāizmanto tās atbalsta programmas vai tās grozījumu numurs, kura darbības laikā ir piešķirts komercdarbības atbalsts.